

LIFE+ NAT-Programme projekta nozīme saistībā ar Prioritāro rīcību ietvaru (PAF) un integrētajiem LIFE projektiem

05.12.2013.

I.Mendziņa

Dabas aizsardzības departaments

Prioritārās rīcību programmas

- Stratēģiskie virzieni finansējuma piesaistei no dažādiem finansējuma avotiem atbilstoši konkrētā avota nosacījumiem
- 2012. gadā EK apstiprināts vienots formāts
- Paredzēts izmantot kā pārbaudes līdzekli struktūrfondu izmantojumam (ieguldījumiem dabas aizsardzībā jābūt atbilstošiem PAF)

PAF

- Natura 2000 statistika
- Jaunākais publicētais sugu un biotopu stāvokļa vērtējums (2007)
- Juridiskais konteksts
- Statistika par apsaimniekošanas plāniem teritorijas kontekstā
- Informācija par ES fondu finansējuma izmantošanu
- Aplēses par nepieciešamo finansējumu Natura 2000 teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu nodrošināšanai

PAF (II)

- Prioritārie apsaimniekošanas pasākumi, grupējot pēc galvenajiem ekosistēmu veidiem
- Detalizācijas pakāpe:
  - Pasākums (pēc vienotas tipoloģijas)
  - Īss apraksts
  - Mērķa suga / biotops
  - Iespējamie finansējuma avoti (struktūrfondi, LIFE, valsts budžets, privātie līdzekļi)
- PAF ieviešanas uzraudzība un atjaunošana

PAF stratēģiskās prioritātes

- Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izplatības kartēšana
- Dabas vērtību juridiskās aizsardzības sakārtošana (t.sk. Robežu precizēšana)
- Apsaimniekošanas un aizsardzības pasākumu plānošanas uzlabošana (vadlīnijas, dabas aizsardzības plāni, to ieviešana)
- Biotopu atjaunošana apsaimniekošana atbilstoši vadlīnijām

PAF stratēģiskās prioritātes

- Monitoringa sistēma ieviešana pilnā apjomā
- Zinātniskie un lietišķie pētījumi
- Administratīvās un zinātniskās kapacitātes paaugstināšana
- Finansējuma piesaiste
- Sabiedrības informēšanas pasākumi
- U.c.

Projekta sagaidāmais rezultāts

- Natura 2000 teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas programma ĪADT un biotopu griezumā, kurā noteiktas un pamatotas prioritārās rīcības ($\approx$ atjaunots un precizēts PAF) un iespējamie finansējuma avoti
- Apsaimniekošanas vadlīnijas aizsargājamiem biotopiem

Finansējuma piesaiste

- ERAF (apm. 24 milj. eiro)–
  - Sugu un biotopu izplatības kartēšana (2015.-2018.gads)
  - ĪADT dabas aizsardzības plānu / sugu aizsardzības plānu izstrāde
  - Biotopu atjaunošana (atbilstoši NAT-PROGRAMME rezultātiem)
  - Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumiem
  - Infrastruktūras veidošana un rekonstrukcija Natura 2000 teritorijās

LIFE indikatīvās prioritārās tēmas

2014-2020

Daba

- Natura 2000 teritoriju apsaimniekošana, lai uzlabotu ES nozīmes sugu un biotopu aizsardzības stāvokli
- ES nozīmes sugu un biotopu aizsardzības stāvokļa uzlabošanas pasākumi arī ārpus Natura 2000 teritorijām
- Projekti atbilstoši Prioritārajām Rīcību programmām
- Putnu un Biotopu direktīvu (arī Jūras stratēģiskās ietvardirektīvas) ieviešana jūras teritorijās
- ES sugu vai biotopu aizsardzības plānu ieviešana

Bioloģiskā daudzveidība

- Demonstrāciju projekti ekosistēmu un to pakalpojumu atjaunošanā, jo īpaši piemērojot zaļo infrastruktūru koncepciju un atjaunojot degradētās ekosistēmas
  - Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu kartēšana un vērtēšana, lai noteiktu atjaunošanas prioritātes, vietas, kur piemērot zaļo infrastruktūru koncepciju, kā arī veicināt bezzaudējuma (*no net loss*) koncepcijas ieviešanu
  - Ekosistēmu atjaunošana noteikto prioritāšu secībā

Bioloģiskā daudzveidība

- Demonstrējuma projekti invazīvo svešzemju sugu apkarošanai (preventīvo pasākumu un agrās brīdināšanas sistēmas izstrādāšana, esošo invazīvo svešzemju sugu iznīcināšana)
- Apdraudēto sugu aizsardzības pasākumi
- Inovatīvu pārvaldības un finansēšanas shēmu izstrādāšana un testēšana
- Zaļās infrastruktūras koncepcijas ieviešana (tehniskie standarti, likumdošanas priekšlikumi, piemērošana u.t.t)

Informācija un pārvaldība

- Sabiedrības informēšanas kampaņas par Natura 2000
- ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas skaidrošanas pasākumi
- Labāko pieejamo risinājumu popularizēšana (likumdošanas ieviešana, Natura 2000 teritoriju apsaimniekošana, brīvprātīgais darbs, mediācijas darbs)

LIFE integrētie projekti un projekti ar integrētu pieeju

Vide un resursu efektivitāte

- Upju morfoloģijas un funkcionalitātes atjaunošana
- Plūdu riska vadība
- Piekrastes integrētā plānošana
- Resursu efektīva tautsaimniecība (inovatīva pieeja resursiem)

Klimats

- Ekosistēmu pieejas izmantošana pielāgošanās klimata pārmaiņām veicināšanai
- Lauksaimniecības un mežsaimniecības pielāgošanās klimata pārmaiņām

Integrētie projekti

- Nacionālo stratēģiju ieviešanai un mērķtiecīgai finansējuma piesaistei (Natura 2000 teritoriju apsaimniekošanas programmas ieviešanai)
- Katrai valstij līdz 3 integrētajiem projektiem (1 dabas aizsardzības jomā, līdz 2 vides vai klimata jomā)
- Atsevišķa iesniegšanas un atlases kārtība
- Ieviešanas laiks līdz pat 8-10 gadiem

Integrētie projekti

- LIFE projekts kā «kodols» (60% līdzfinansējuma likme)
- Viens vai vairāki papildinoši / paralēli projekti, t.sk. ES fondu finansēti
- Obligāta vismaz viena nacionāla, privāta vai ES finansējuma piesaiste
- Izvairīšanās no dubultās finansēšanas
- 2 soļu iesniegšanas shēma – koncepcija, pilnais projekta pieteikums
- Projekta koncepcijas un pieteikuma aizstāvēšana klātienē

Integrētie projekti (piemērs)

- Zālāju apsaimniekošana Natura 2000 teritorijās
  - LIFE daļa – projekta koncepcija, administrēšana, tehniskās dokumentācijas gatavošana, darbs ar zemes īpašniekiem
  - ERAF daļa – dabas aizsardzības plānu izstrāde, zālāju biotopu atjaunošana
  - ERAF daļa – inovatīvu produktu ražošanas testēšana
  - LAP daļa – zālāju biotopu uzturēšana, atbalsts «zaļās gaļas» mārketinga un pārstrādes aktivitātēm

Paldies!

VIDES AIZSARDZĪBAS UN
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

www.varam.gov.lv